2373. II cz

CENA NUMERU zł. 1.50

BUCHALTER POLSKI

MIESIĘCZNIK

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU BUCHALTERÓW-RZECZOZNAWCÓW, BUCHALTERÓW-BILANSISTÓW I ICH POMOCNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Pod redakcją **ANTONIEGO JULJANA SZYLLERA**

ROK XII | WARSZAWA, STYCZEŃ 1939 R. | NR. 1 (131)

TREŚĆ ZESZYTU:

16

Przedruk dozwolony z podaniem źródła i nazwiska autora

ORZECZNICTWO N. T. A. W SPRAWACH BUCHALTERYJNO-PODATKOWYCH

1.

Wyrok N. T. A. z d. 9.III.38 r. L. R. 5432/35.

Skarżący m. in. źródłami dochodu, wykazał z prowadzonego składu chustek i manufaktury stratę.

Władza I instancji ustaliła dochód skarżącego z tego źródła na podstawie norm średniej dochodowości, przyjmując 4% stawkę dochodowości, a dyskwalifikując księgi skarżącego.

Władza pozwana nie uwzględniła odwołania, powołując się na ust. 2 art. 63 ustawy o państwowym podatku dochodowym (poz. 311/25 Dz. Ust.), ponieważ wyjaśnienia skarżącego na dekret wątpliwości nie zostały poparte dowodami dostatecznie uzasadniającymi ich treść. Odrzucenie ksiąg handlowych jako podstawy dla ustalenia dochodu podatkowego uzasadniła władza pozwana brakiem dowodów księgowania (faktur dostawców) na zakup towaru na sumy 328182 zł. (przy ogólnym obrocie 725009 zł.) — co uniemożliwia nie tylko stwierdzenie zupełności zapisów i ich rzetelności, ale także rozpoznanie istoty wpisów i ocenę ich znaczenia pod kątem widzenia przepisów ustawy o podatku dochodowym. Zarzutów co do zastosowanej stawki średniej dochodowości nie uwzględniła władza pozwana z powodu niepoparcia ich żadnymi dowodami, zaznaczając, że „zastosowana zyskowność w wysokości 4% odpowiada, zdaniem Komisji, normalnej rentowności przedsiębiorstwa, a to ze względu na charakter, rozmiar i położenie terytorialne przedsiębiorstwa".

W skardze na to orzeczenie zarzucił skarżący bezpodstawne odrzucenie ksiąg handlowych, zaznaczając, że nawet orzeczona nieprawidłość ksiąg, z uwagi na to, że chodzi o dochód osoby fizycznej, nie może powodować całkowitego ich odrzucenia. Nadto zarzucił obrazę art. 63 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym, ponieważ władza nie podała, które dowody i dlaczego uznaje za niedostateczne, czym ograniczyła mu możność przeprowadzenia należytej obrony, — oraz wadliwość postępowania, bowiem skarżący nie kwestionując, iż 4%-wa stawka dochodowości w normalnych warunkach byłaby odpowiednia, zwalczał jej zastosowanie z uwagi na wyjątkowe okoliczności, jak strata na odbiorcach, która pochłonęła 3%, a władza z tym zarzutem wcale się nie rozprawiła.

Władza pozwana w odpowiedzi na skargę wnosi o jej oddalenie, jako nieuzasadnionej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Brak faktur na większość sprowadzanego z fabryk towaru nie może być podciągany jak to czyni skarga pod pojęcie „braku udokumentowania **pewnych** pozycji w księgach, które poza tym są merytorycznie prawidłowo prowadzone" (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z 29 kwietnia 1935 r. L. Rej. 678/32). Oczywiście, **faktury nie są jedynymi możliwymi dowodami na księgowanie zakupu towarów, jak to Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł już i uzasadnił w wyroku z dn. 26 września 1934 r. L. Rej. 1937/32 (OPA. 1044/35) — ale też ani akta nie wykazują, ani skarżący nie twierdził by posiadał na odnośne wpisy jakieś inne dowody zewnętrzne.** Przedłożenie dodatkowo uzyskanych od dostawców wyciągów z ich ksiąg może być w tym wypadku tylko sposobem udowodnienia rzetelności odnośnych wpisów, nie zaś dowodem na prawidłowość ksiąg. Nie mniej jednak ta nieprawidłowość nie daje jeszcze podstawy do całkowitego pominięcia danych z ksiąg, w szczególności nie uzasadnia ona niemożności oceny poszczególnych pozycji pod kątem widzenia przepisów ustawy o podatku dochodowym — jak to przyjmuje władza pozwana — sama treść bowiem wpisów, dotyczących zakupu towarów, będących przedmiotem handlu, daje dostateczną podstawę do oceny wydatku na ten zakup pod kątem widzenia przepisu art. 6 ustawy o podatku dochodowym. **Jeśli zaś dla braku udokumentowania tych wpisów władzy nasunęły się co do zgodności ich z rzeczywistością jakieś wątpliwości, należało w tym kierunku zażądać od płatnika przedłożenia odpowiednich dowodów, zwłaszcza, że płatnik w odwołaniu dowody takie ofiarował i zapowiedział ich przedłożenie po otrzymaniu od sprzedawców.**

Tym samym władza niedostatecznie rozprawiła się z zarzutami odwołania przeciw pominięciu dowodu z ksiąg. Również motyw zaskarżonej decyzji, uzasadniający pominięcie zarzutów odwołania co do przyjętej stopy zyskowności nie jest trafny, bowiem skarżący powołał się w odwołaniu na treść protokółu badania ksiąg, dalej zaś idących dowodów w postępowaniu co do poruszonej przez skarżącego kwestii strat na dłużnikach nie żądano.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie.

2.

Wyrok N. T. A. z d. 27.IV.38 r. L. R. 1162/36.

Firma X. zaskarżyła do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej z dnia 14 grudnia 1935 r. w sprawie wymiaru podatku przemysłowego za rok 1932.

W powyższej skardze zarzuca skarżąca niesłuszne odrzucenie ksiąg handlowych, jako podstawy wymiaru, dowolność wymiaru, oraz obrazę art. 7 pkt. 7 ustawy o państwowym podatku przemysłowym w związku z ustaleniem wysokości stawki podatkowej.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Protokół badania ksiąg handlowych skarżącej z dnia 10 maja 1933 r. ujawnia cały szereg wypadków niechronologicznego kontowania pozycji w dzienniku. W związku z powyższym ustaleniem, władza wymiarowa wysunęła jako jeden z powodów dyskwalifikacji ksiąg niechronologiczne kontowanie w dzienniku.

W odwołaniu **płatniczka, przyjmując iż niechronologiczne księgowanie miało miejsce przez przeoczenie wskutek opuszczenia w dzienniku pewnych pozycji, które to pozycje, ujawnione dopiero przy miesięcznym bilansowaniu, były księgowane dodatkowo z końcem miesiąca, twierdziła jedynie, iż takie przeoczenia nie mogą stanowić tytułu do unieważnienia ksiąg handlowych.**

Najwyższy Trybunał Administracyjny oparł się na powyższym niespornie ustalonym w toku przewodu administracyjnego stanie faktycznym, pomijając na zasadzie postanowienia art. 83 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust. twierdzenia faktyczne skargi, odbiegające od powyższego stanu faktycznego i **uznał, iż władze wymiarowe zasadnie uznały księgi handlowe za nieprawidłowe, a to w związku z niechronologicznym księgowaniem pozycji w dzienniku, co oczywiście sprzeciwia się zasadom prawidłowej księgowości.**

Powyższy powód dyskwalifikacji ksiąg handlowych jako powód czysto formalnej natury nie uzasadnia jednak w świetle ustalonej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego pominięcia tychże ksiąg, jako dowodu z zapisków. Wbrew powyższemu jednak władza pozwana nie rozprawiła się w zaskarżonym orzeczeniu z dowodem z ksiąg, jako dowodem z zapisków, pomijając odnośnie kwestii nieujawnienia, względnie wadliwego ujawnienia w księgach pewnych pozycji rachunków, wyjaśnienie płatniczki w odwołaniu oraz stwierdzenie dodatkowego protokółu badania ksiąg z dnia 24 lutego 1934 r.

W tym stanie rzeczy, Najwyższy Trybunał Administracyjny, uznając za przedwczesne rozpatrywanie zarzutu skargi dowolności wymiaru, uchylił zaskarżone orzeczenie.

3.

Wyrok N. T. A. z d. 4.V.38 r. L. R. 1164/36.

S. F. w W. zaskarżył do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Komisji Odwoławczej z dnia 13 grudnia 1935 r. w sprawie wymiaru podatku przemysłowego za rok 1933. W powyższej skardze zarzuca skarżący, że niesłusznie władze wymiarowe odrzuciły księgi handlowe.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Protokółem badania ksiąg handlowych z dnia 22 marca 1934 r. stwierdzone zostało, iż na sprzedaż wystawiono 397 rachunków na kwotę 9737 zł 60 gr przy ogólnej kwocie sprzedaży 143.921 zł 78 gr.

Detal za gotówkę, jak również hurt za gotówkę księgowano ze specyfikacji utargów dziennych i orderów przy-

(Dalszy ciąg orzecznictwa na str. 12-ej)

BUCHALTER POLSKI

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU BUCHALTERÓW-RZECZOZNAWCÓW, BUCHALTERÓW-BILANSISTÓW I ICH POMOCNIKÓW W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Redakcja i Administracja
Warszawa, Nowogrodzka 20
telefon 8-41-05

Miesięcznik

Redaktor przyjmuje w poniedziałki od 6 do 7 wieczorem
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie ostatniej

Rok XII | Warszawa, styczeń 1939 r. | Nr. 1 (131)

PIĄTY MIĘDZYNARODOWY KONGRES BUCHALTERÓW-RZECZOZNAWCÓW I POWIERNIKÓW

V. INTERNATIONALER PRÜFUNGS- UND TREUHAND-KONGRESS, 1938, BERLIN

Kongres odbył się w Berlinie w dniach 19—24. 9.1938 r. w sali parlamentu niemieckiego („Krolloper").

W kongresie wzięli udział delegaci z 26 państw. Polska była reprezentowana przez 5 delegatów. Z ramienia naszego Związku przybyli kol. kol. Stefan Wojciechowski i Waldemar Scharf z Warszawy oraz kol. kol. Leon Kardach i Jan Pliszke z Gdyni. Związek Księgowych reprezentował p. Marceli Scheffs z Poznania.

Organizacja kongresu spoczywała w rękach instytutu „Institut der Wirtschaftsprüfer" w Berlinie i trzeba podkreślić, że przeprowadzono ją z precyzją oraz na szeroką skalę. Dni kongresu nie były przeładowane referatami, które wygłaszano ściśle w wyznaczonych godzinach, tak, że wiele osób zapisanych do dyskusji na poprzednim referacie musiało zrezygnować z głosu. Aparaty słuchawkowe przed każdym siedzeniem na sali obrad, połączone z tłumaczami języków niemieckiego, angielskiego, francuskiego i włoskiego umożliwiały każdemu uczestnikowi wysłuchanie referatów. Przemówienia i dyskusje nie były stenografowane, lecz utrwalane na płytach, skąd następnie przepisywane. Na bocznej ścianie przy prezydjum umieszczono ekran, na którym za pomocą aparatu projekcyjnego wyświetlano nazwiska przemawiających oraz specjalne wiadomości i wskazówki.

Dla zorjentowania się w zawodzie rewizorów i powierników w Niemczech otrzymaliśmy kilka wydawnictw—miesięczników, które z okazji Kongresu wyszły w większej objętości, oraz wiele druków i broszur, mówiących o kulturze niemieckiej i o dorobku gospodarczym.

Strona rozrywek była również szeroko zakrojona. Jako delegaci i goście otrzymaliśmy przy zgłoszeniu się w biurze kongresowym kopertę z różnymi biletami do teatrów, na imprezy, wycieczki i imienne zaproszenia na przyjęcia i bankiety. Otrzymaliśmy zaproszenia na przyjęcia wydane przez Rząd Rzeszy, przez Prezydenta miasta Berlina i przez Akademję prawa niemieckiego. Czas naszego pobytu w Berlinie był tak wypełniony, że wprost nie było można znaleźć czasu na indywidualną przejażdżkę po mieście.

Okoliczność, że w Kongresie wzięli udział delegaci z 26 państw wskazuje na duże jego znaczenie. Przy otwarciu kongresu obecni byli Ministrowie Rzeszy: Dr. Frank i dr. Gürtner. Pierwszy już dzień obrad wykazał, jak ważną dla nowoczesnego gospodarstwa jest wysoko postawiona i rozwinięta organizacja rachunkowości oraz rewizji.

Po wstępie muzycznym Prezydent Kongresu, Dr. Mönckmeier, w swoim powitalnym przemówieniu powiedział, że Kongres obecny ma zachować tradycję międzynarodowych Accountants-Kongress'ów i wniesioną w tych kongresach pracę prowadzić dalej.

Bardzo interesującą mowę wygłosił Minister Rzeszy, Dr. Hans Frank, który stwierdził, że obowiązkowa rewizja podniosła się z **metody** kontroli gospodarki prywatnej do **instrumentu** w gospodarstwie społecznym. Przymusowa kontrola jest dzisiaj bardzo ważną częścią w narodowo-socjalistycznym ustawodawstwie gospodarczym i pracę ekspertów oraz powierników należy ocenić w tym sensie, jako pracę wychodzącą poza granicę interesów przedsiębiorstwa; daje ona wskutek tego wiele przysług w polityce gospodarczej państwa. Dalej mówił Minister dr. Frank, że bardzo szkodliwe były zboczenia i przerosty w prywatnej polityce interesów, że nowe poczucie prawa i sposoby gospodarczego myślenia w nowych Niemczech wyrugują dawne przykre pamiątki. Dowodem tego są różnorodne ustawowe zarządzenia reformowe, jak np. nowe prawo akcyjne. W opracowaniu jest reforma prawa upadłościowego i spółek z o. o. Kontrola nie jest ograniczeniem sfery prywatnej, mówił Minister Dr. Frank („Keine Einengung der privaten Sphäre), lecz zabezpieczeniem dążenia do maksymalnych wyników pracy i wzmocnieniem zaufania w społeczeństwie.

Następnie zabrał głos przewodniczący delegatów zagranicznych, prezydent „Instituts of chartered accountants" Mr. Palmour (Londyn), który powiedział zdanie, że dotychczas nie zdołała żadna siła w świecie obalić zdania, że 2 x 2 = 4 i że na tej płaszczyźnie znajdziemy fundament dla naszej wspólnej pracy, mimo różnorodności w językach, polityce i prawodawstwie poszczególnych państw.

Nadeszły telegramy od kanclerza Hitlera i mar-

Biblioteka Jagiellońska

szałka Goeringa. W swoim długim telegramie marszałek Goering usprawiedliwił swoją nieobecność chorobą i wskazał na wielkie znaczenie zawodu eksperta dla porządku, przejrzystości i uczciwości w działalności prywatno-gospodarczej oraz racjonalizacji przedsiębiorstw.

Popołudniu przemawiał sekretarz stanu w ministerstwie gospodarstwa Rzeszy, Brinkmann, który omawiał handel zagraniczny i stosunek wzajemny poszczególnych państw.

Wieczorem odbył się zwyczajowy „Bierabend". Piwo lało się strumieniem, wypowiedziano dużo dowcipów, były śpiewy i monologi. Tak zakończyliśmy pierwszy dzień Kongresu.

Drugi dzień rozpoczął się referatem generalnym Dra Semlera (Niemcy) p.t. **„Prawo akcyjne"**. Referent omówił nowe tendencje w unormowaniu spółek akcyjnych poszczególnych krajów i wskazał na konieczność i możliwość wprowadzenia powszechnego prawa gospodarczego. Dalsze podreferaty z tego tematu wygłosili delegaci z kilku państw. Wskazano, że Polska i Włochy starają się przez rozbudowę formy spółek akcyjnych zachęcić krajowy jak i obcy kapitał do większych inwestycji, podczas gdy inne kraje raczej wolą zmniejszyć liczbę spółek akcyjnych. Delegat Norwegji poinformował o ważniejszych nowościach, jakie weszły w 1938 roku do norweskiego prawa akcyjnego. N.p. fundusz rezerwowy musi być podwyższony przynajmniej do wysokości 20% kapitału akcyjnego, następnie należy go tak długo powiększać, aż wspólnie z akcjami pokryje wysokość zobowiązań. Pozatem spółki z kapitałem od 160.000,— Kr., które udzielają dywidendę ponad 6%, muszą zobowiązać się stworzyć fundusz robotniczy, wpłacając go do kasy państwowej lub wprost do koncesjonowanej własnej kasy emerytalnej.

Następnie omawiano temat: **„Planowanie w przedsiębiorstwie"**. Referat generalny wygłosił delegat z Francji, prof. L. Dumonvillier. Planowanie lub budżetowanie w przedsiębiorstwie ma być środkiem kontroli i wyznaczeniem celu, by przez stałe sprawdzanie każda gałąź przedsiębiorstwa osiągnęła swoje maksimum w ramach ogólnej działalności. Praktyka planowania wpływa również wychowawczo na wszystkich współpracowników, gdyż każdy z nich widzi w ustalonym budżecie swoją pracę, wyczuwa współodpowiedzialność i wyrabia sobie pewność w swojej działalności. Skoro planowanie zastosowane będzie ogólnie, mówił referent gen., wtedy przeżyjemy przewrót w całej gospodarce, nie będzie już „wyczuwania" rozwoju przedsiębiorstwa ani też „spekulacji", a umiejętność zarządzania przedsiębiorstwem będzie nauką.

Wiek 19-ty nazwano „wiekiem rozbudowy produkcji", wiek 20-ty natomiast będzie wiekiem rozbudowy podziału, zaznaczając się dążeniem, by produkcję i zbyt pogodzić z sobą. Prof. Dr. Beste bronił hasła planowania i wskazał, że kto przeprowadził już plan kosztów i plan finansowy, poznał ich wartość i napewno przejdzie do ogólnego planowania. Anglik Dawid Dr. Blackwood również podkreślał wielkie znaczenie planowania i ich plusy, natomiast Holender, de Haan, wystąpił z mniejszym entuzjazmem, mówiąc, że obecnie wysoko postawiona nowoczesna organizacja rachunkowości również dużo daje wskazówek, z których można korzystać do dalszego rozwoju przedsiębiorstwa.

Po przerwie prof. Dr. Schmaltz (Niemcy) wygłosił generalny referat p.t. **„Sprawdzenie zakończenia rocznego"**. W Niemczech istnieje przymus sprawdzania dla spółek akcyjnych od roku 1931, a w roku 1937 weszły do nowego prawa akcyjnego nowe przepisy. Również w Anglji i Włoszech obowiązuje przymus sprawdzania. W Holandji nie ma przymusu, lecz jest zwyczaj sprawdzania. We wszystkich krajach sprawdza się buchalterję, bilans, rachunek strat i zysków i sprawozdanie zarządu. Natomiast interesujące jest, czy należałoby sprawdzać też i sposób prowadzenia przedsiębiorstwa wzgl. działalność zarządu. W Szwecji n.p. jest taki ustawowy przepis. Niemcy nie uważają taki przepis za konieczny. Dokładne zbadanie bilansu i rachunku strat i zysków daje radzie nadzorczej dostateczne poglądy na działalność zarządu.

W dalszych podreferatach omawiano tworzenie i likwidowanie cichych rezerw. We Włoszech tworzenie cichych rezerw jest zakazane. Zlikwidowanie cichych rezerw w Niemczech winno być wykazane w rachunku strat i zysków jako „nadzwyczajny zysk".

Trzeci dzień. Prof. Schybergson (Finlandja) wygłosił referat na temat **„Niemieckie i amerykańskie teorje rachunkowości"**. Zdaniem, że nie wypośrodkowanie majątku, lecz **rachunek wyników jest głównym celem bilansu,** mówca obalał kilkusetletni pogląd o zestawieniu bilansowym i majątkowym.

W Ameryce najważniejszym punktem badań jest sprawdzenie kosztów i cen. Jest różnica również i w pojęciu osądzania odsetek, które my w Europie uważamy jako zwykły rodzaj kosztów. W Ameryce natomiast uważają odsetki od kapitałów, które umieszczone są w inwestycjach lub zapasach, nie jako część kosztów, lecz jako zysk, który należy osiągnąć i którego spodziewa się tak kapitalista, jak i finansujący.

Następny temat **„Międzynarodowe porównanie naukowo - badawcze ekonomiki przedsiębiorstw"** wygłosił Dr. Schranz (Budapeszt); wskazał, że jest na świecie już około 500 katedr ekonomiki prywatnej, chociaż uniwersytety niektóre, jak Oxford, Cambridge, Sorbonne i stare włoskie nie posiadają takiej katedry. Liczba docentów wynosi 2500. Z dawnej nauki handlowej wyrosła więc w ostatnich 20 latach nauka ekonomiki prywatnej.

Dalszy temat: **„Sprawy zawodowe ekspertów i powierników"** wygłosił jako referat generalny G.P.J. Hogeweg (Holandja).

Z szeregu sprawozdań delegatów mógł referent generalny stwierdzić, że w wielu krajach jest silne dążenie, by zawód ten unormować ustawowo. W wielu krajach ekspert oświadcza, czy jego zdaniem bilans w dniu jego sporządzenia daje obraz rzeczywistego stanu. W Niemczech natomiast wymaga się od eksperta t.zw. „Wirtschaftsprüfer'a", by stwierdził, czy zakończenie roczne i sprawozdanie zarządu odpowiadają wymogom przepisów. Referent zajął się sprawą, czy należałoby zawód eksperta i powiernika podzielić na specjalności, jak: banki, kasy oszczędnościowe, ubezpieczenia, ekspedycja, albo na specjalności

według czynności, jak badanie zamknięć rocznych, wyliczanie kosztów własnych, organizacja przedsiębiorstw, zarządzenie upadłościowe itd. Wydaje się referentowi wątpliwem, czy ekspert i powiernik w jednej osobie zdobędzie się na tyle umiejętności, aby tak duże pole pracy w całej pełni mógł opanować. Zaleca się zatem przemysleć, czy należałoby ewtl. tworzyć podział zawodu, jak to się czyni np. w jurystyce (notarjusz, adwokat, sędzia).

Dalsze podreferaty na ten temat wygłosili delegaci z Niemiec, Włoch, Indji, Szwajcarji, Szwecji.

Popołudniu delegat Anglji, Ch. J. G. Palmour, wygłosił referat generalny na temat: **„Kontrola koncernów"**. Z przedłożonych sprawozdań poszczególnych krajów wynikało, że w żadnym kraju niema specjalnej metody rozrachunku koncernów. Natomiast wymagają w wielu ustawach wykazywania pewnych pozycji w zamknięciu rocznym. Pojęcie spółki macierzystej i siostrzanej definjuje się w niektórych ustawach rozmaicie. W żadnym kraju niema formy ustawowej w sprawie zestawienia zamknięcia rocznego spółek złączonych koncernem. W Stanach Zjednoczonych składa spółka macierzysta koncernu (Holding Company) zestawienie zamknięć rocznych swych przedsiębiorstw siostrzanych. W Anglji istnieje w tym względzie dyskrecja, starczy bowiem, gdy w bilansie spółki macierzystej uwidoczni się ogólne dane o działalności spółek siostrzanych. W Niemczech natomiast wymaga się wykazania pewnych pozycji w zamknięciu rocznym spółki macierzystej, jak również i w zamknięciu rocznym spółek siostrzanych. Przedewszystkiem wymaga się w sprawozdaniu rocznym danych, dotyczących stosunków z spółką macierzystą i koncernem jako takim. Dalsze referaty wygłosili delegaci Niemiec, Anglji, Szwecji, U.S.A., Włoch i Francji.

Czwarty dzień przeznaczony był na wycieczkę do Potsdamu ze zwiedzeniem pałaców, pawilonów i zabytków z czasów monarchji pruskiej, a w szczególności z czasów Fryderyka I Wielkiego, zwanego popularnie „Stary Fritz". Z wszystkich pałaców i pawilonów potsdamskich najbardziej zainteresował wszystkich sławny pałac letni „Sans Souci" z przyległym cudownym i olbrzymim, bo 400 hektarów zajmującym, parkiem. Po wyjściu z parku powitała nas niespodzianie u stóp pałacu cesarskiego orkiestra. Następnie autokarami pojechaliśmy do „Regattenhaus" przy jeziorze Havel, gdzie podejmowano nas obiadem, poczem specjalnym statkiem płynęliśmy całą godzinę do Wannsee. Tutaj orkiestra pożegnała nas marszem i autokarami wróciliśmy do Berlina.

Piąty dzień rozpoczął się tematem: **„Badanie podatkowe"**, który wygłosił jako referent generalny, A. Stuart Allen (Anglja).

W niektórych krajach n.p. w Niemczech, Węgrzech i Norwegji przedsiębiorstwa handlowe obowiązane są do prowadzenia kont wyznaczonych ustawowo, co ma ten skutek, że państwa te zatrudniają specjalnych urzędników, którzy norm tych strzegą. W Anglji i Irlandji państwo nie posiada własnych ekspertów lub rewidentów dla badania ksiąg i kont płatnika. W praktyce badanie ksiąg odbywa się jedynie w wyjątkowych wypadkach i jest ograniczone do wypadków oszustw podatkowych. Cała praca badania ksiąg dla ustalenia zysku do opodatkowania spoczywa na kwalifikowanym „accountant'cie" i prawdopodobnie w żadnym kraju na świecie nie wymaga się tyle odpowiedzialności od rzeczoznawcy, co w Anglji od „accountant'a". Ekspert w Holandji jest uprawniony za zgodą zleceniodawcy przedstawiać swoje wyliczenia do miarodajnego urzędu. Im lepszą opinją cieszy się ekspert, tym prawdopodobniej urząd uzna wyliczenia i sprawozdania eksperta. W Szwecji obok stałych rewidentów zatrudniają urzędy periodycznie również prywatnych ekspertów, wyzyskując ich fachowość do celów państwowych.

Dalsze podreferaty wygłosili delegaci Norwegji, Szwecji, Niemiec, Holandji i Anglji, przyczym okazało się, że wskutek różnorodnych przepisów ustaw i zwyczajów podatkowych poszczególnych państw, dyskusja była bardzo utrudniona, jednakże przegląd i opisywanie warunków poszczególnych państw osiągnęły w poważnej mierze swój cel.

Dalszy temat p. t. **„Dalsze czynności poradcze i rewizorskie"** wygłosił jako referent generalny Francesco Soletti (Włochy).

Referent generalny tematu odpiera zarzuty, jakie czynione są ekspertom, że praca kontrolna eksperta polega przeważnie na stwierdzeniu dokładności cyfr i odpowiednich księgowań. Jest to omyłka w traktowaniu naszych czynności. Działalność nie jest bynajmniej mechaniczna, nasze badania rozciągają się również na badanie działalności osób i przedsiębiorstwa. Przypomnieć należy, że prowadzenie przedsiębiorstw przez organa administracyjne mało odpowiedzialne lub bardzo optymistyczne doprowadzało do bankructwa wielkie przedsiębiorstwa, pozostawiając tysiące bezrobotnych, rujnując majątek wielu osób. Z tego wynika, że ekspertyzy przeprowadzone zawczasu są skutecznym środkiem zwracania uwagi na grożące niebezpieczeństwa. Praca eksperta ma więc nietylko znaczenie gospodarcze, lecz i ważne znaczenie socjalne. Przy badaniu banków ekspert sprawdza również prawdziwość kont i przeprowadza wyrywkowe badanie przedmiotów majątkowych i zobowiązań. Ekpert stawia djagnozę, udziela odpowiednich porad oraz czyni propozycje korygowania pewnych sytuacji i tendencji. Ponieważ opinja eksperta ma jedynie cel stwierdzenia prawdy o pewnych zaszłościach, musi on swoje sprawozdanie wypracować z najwyższym objektywizmem, twierdzenia poprzeć konkretnymi faktami, do których może dostarczyć dowody. Nie wolno mu w żadnym wypadku wyrażać swego sądu o działalności osób podlegających badaniu.

Ile doświadczenia i znajomości fachowych posiadać musi rzeczoznawca, starczy wskazać na porady, jakie musi potrafić udzielić, mianowicie: badanie warunków wytwórczych, oszacowanie zbytu, zestawienie potrzebnych inwestycji i oszacowanie możliwości finansowych tak dla budowy urządzeń fabrycznych, jak i dla sprowadzenia materjałów, badanie odpowiednich dróg dla ich nabycia; poza tym oszacowanie kosztów produkcji i odpowiednich cen sprzedaży, jak i oszacowanie przypuszczalnych zysków. Widzimy z tego, że chodzi tu o stwierdzenie i oszacowanie, które się-

gają często w przyszłość. Do działalności rzeczoznawcy należą również czynności dla osób trzecich jak np. zarządzenie masą upadłościową, zarządy przymusowe i ekspertyzy sądowe.

Dalsze referaty wygłosili delegaci z Danji, Niemiec, Anglji, Holandji, Rumunji i Norwegji.

Na popołudniowym posiedzeniu wygłosił referat generalny p. t. **„Zasady kalkulacji i publiczna kontrola cen"** John F. Forbes (San Francisco), który oświadczył, że porównanie nadesłanych 6 sprawozdań różnych państw na ten temat jest bardzo utrudnione z następujących powodów:

a) gospodarcze, polityczne i geograficzne warunki poszczególnych państw różnią się bardzo,

b) metody i cele normowania cen są wszędzie inne.

W Stanach Zjednoczonych taryfy dla przedsiębiorstw zaopatrywania i komunikacji normują odpowiednie komisje stanowe i państwowe, sprawy ubezpieczeniowe zaś normują komisarze państwowi.

W Anglji strzegą taryf różne organy rządowe. Najwyższą instancją jest parlament i ministerstwo handlu. Taryfy głównej kolei opierają się na normach z roku 1913. Sąd taryfowy może corocznie ustalać nowe taryfy i, zależnie od wyników rocznych, zniżyć lub podwyższyć je, by dostosować do stanu z roku 1913.

Najstarszym środkiem w U. S. A. dla popierania cen wewnątrz kraju na towary wytworzone w kraju jest t. zw. taryfa ochronna. Ustawy przeciwtrustowe i „Fair Trade", które wykorzystują sądy, komisje handlowe stanów i niektóre urzędy państw. i gminne, starają się dopomóc w osiągnięciu tanich zakupów i sprzedaży. Metoda powyższych ustaw przeszkadza tworzeniu wielkich przemysłowych koncernów, które mogłyby zająć stanowiska monopolistyczne.

Przemysł angielski ustala ceny przy pewnych fabrykatach po poprzednim porozumieniu się z władzami rządowymi. Ceny na żelazo i stal ustala przemysł sam przez swoje zrzeszenia. W Niemczech natomiast z chwilą ogłoszenia planu czteroletniego w roku 1936 podwyższenie cen bez zezwolenia urzędowego jest wzbronione.

Popołudniu odbyło się zamknięcie Kongresu. Prezydent Kongresu, Dr. Mönckmeier, w dłuższym przemówieniu podziękował za współpracę i zawiadomił, że specjalna komisja rozpatrzyła i przyjęła propozycję delegacji włoskiej, aby następny kongres odbył się w Rzymie, co przyjęto z wielkim aplausem. Dalej zakomunikował Dr. Mönckmeier, że w porozumieniu z delegacjami utworzone zostało Międzynarodowe biuro kongresów z siedzibą w Berlinie i prosił o nadesłanie do tego biura dzieł fachowych, wydanych w poszczególnych państwach dla wypracowania odpowiednich referatów itd. Do tego biura można będzie się zwracać we wszystkich sprawach zawodowych, biuro udzielać będzie informacyj i porad.

Następnie zabrał głos Minister Rzeszy, Dr. Hans Frank, wygłaszając również pożegnalne przemówienie.

Ze słowami „Do widzenia w Rzymie" zamknął Dr. Mönckmeier Kongres.

Wieczorem odbył się wspaniały bankiet połączony z balem, na którym wzięło udział około 1200 osób (100 stołów po 12 osób przy każdym).

W. Leon Kardach

Gdynia.

ULGI AMORTYZACYJNO-PODATKOWE

W n-rze 4 — 5-tym „Buchaltera Polskiego" z 1937 r. zamieściliśmy okólnik Min. Skarbu z d. 10.4.37 r. w sprawie jednorazowego odpisania wartości przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu. W okólniku wspomnianym przytoczony był odpowiedni wykaz przedmiotów.

Obecnie Minist. Skarbu z d. 2.I.39 r. wydało drugi okólnik za Nr L. D. V.27277/2/38 zawierający nowy wykaz przedmiotów, które mogą być spisane jednorazowo na straty w roku nabycia.

Okólnik ten brzmi, jak następuje:

W związku z przepisami art. 6 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 2 z 1936 r., poz. 6 i § 14 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 40 z 1936 r., poz. 301), zezwalającymi na jednorazowe odpisanie wartości przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza lat pięciu, **Ministerstwo Skarbu podaje poniższy wykaz przedmiotów, które w myśl powołanych przepisów mogą być przez płatników prowadzących prawidłowe księgi jednorazowo spisane na straty w tym roku operacyjnym, w którym zostały nabyte.**

Ponieważ jednak z natury rzeczy wykaz nie obejmuje wszystkich przedmiotów, wchodzących pod tym względem w rachubę, przeto **Ministerstwo Skarbu poleca nie kwestionować jednorazowego odpisania wartości przedmiotów, nie objętych niniejszym wykazem, o ile całkowita wartość przedmiotu nie przewyższa kwoty 200 złotych.** W razie wątpliwości co do okresu używalności przedmiotów, niewymienionych w wykazie względnie, jeżeli całkowita wartość tego rodzaju przedmiotu przekracza 200 złotych, należy zasięgnąć opinii biegłych.

Celem przeprowadzenia kontroli przedmiotów spisywanych odrazu na straty winny władze wymienione w wezwaniach sporządzanych na zasadzie art. 83 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 14 z 1936 r., poz. 134) według wzoru druku przewidzianego w § 242 instrukcji podatkowej, **żądać od płatników korzystających z ulg art. 6 ust. 2 powołanej ustawy specyfikacji przedmiotów, spisanych jednorazowo w danym roku operacyjnym na straty.** Specyfikacja ta powinna zawierać nazwę przedmiotu oraz jego wartość i rachunek wynikowy, przez który wartość przedmiotu została odpisana na straty.

Wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza pięciu lat.

A. Maszyny i aparaty.

1. Agitatory kwasowe dla rafinerii olejów i tłuszczów.
2. Akumulatory elektryczne wszelkie.
3. Aparaty i przyrządy przenośne do cięcia i spawania metali gazami przemysłowymi.
4. Aparaty i maszyny elektryczne jako to: prostowniki, przetworniki, oporniki, rozruszniki i wyłączniki wszelkiego rodzaju pracujące w kopaniach pod ziemią.
5. Aparaty do natryskowego malowania i pokrywania metali.
6. Aparaty do zamykania skrzyń.
7. Aparaty elektryczne:
   bezpieczniki paskowe i korkowe wraz z gniazdami, sworzniami i kapami,
   bezpieczniki rurowe wysokiego napięcia,
   gniazda wtykowe,
   odłączniki wysokiego napięcia,
   przełączniki — trójkąt-gwiazda,
   przełączniki zmiany kierunku obrotów,
   przełączniki i wyłączniki do aparatów pomiarowych,
   skrzynki automatyczne suche i olejowe,
   skrzynki przyłączowe zwykłe,
   skrzynki przyłączowe z bezpiecznikami,
   wyłączniki i przełączniki drążkowe zwykłe, z kapami do zmontowania ztyłu tablic,
   wyłączniki olejowe wysokiego napięcia,
   wyłączniki słupowe.
8. Aparaty do projekcji filmów (nieme) z przynależnymi częściami i instalacją.
9. Aparaty do projekcji filmów (dźwiękowe) z przynależnymi częściami i instalacją.
10. Aparaty do nagrywania dźwięków na taśmie filmowej z przynależnymi częściami i instalacją (stałe).
11. Aparaty do nagrywania dźwięków na taśmie filmowej z przynależnymi częściami i instalacją (ruchome).
12. Aparaty do nagrywania dźwięku podkładanego (dubbing).
13. Aparaty do zdjęć filmowych na taśmie (statywowe) z przynależnymi częściami.
14. Aparaty do zdjęć filmowych na taśmie (sprężynowe, ręczne) z przynależnymi częściami.
15. Aparaty redukcyjne do redukcji filmów szerokości 35 mm. na szerokość taśmy 16 mm. z przynależnymi częściami i instalacją.
16. Aparaty fotograficzne z przynależnymi częściami.
17. Aparaty do wytwarzania siarczanu miedzi.
18. Aparaty do wytwarzania materiałów wybuchowych inicjujących, jak piorunian rtęci, azotek ołowiu, acetylenek miedzi i tp.
19. Aparaty do wytwarzania żywic sztucznych.
20. Aparaty do nitrowania, sulfonacji, bromowania i chlorowania (retorty, autoklawy, dublofondy fredenking itp.).
21. Aparaty służące do przerobu kwasów: azotowego, siarkowego, bromowego, solnego, salicylowego i benzeosowego oraz ługu sodowego i potasowego.
22. Aparaty do wytwarzania nitrogliceryny, tetrylu i tp.
23. Aparaty zawierające części szklane, w przemyśle chemicznym.
24. Aparaty porcelanowe, kamionkowe i emaliowane (kotły, wyparniki itp.), w przemyśle chemicznym i farbiarskim.
25. Aparaty do fabrykacji chlorku potasu, jak rynny, ślimaki.
26. Aparaty do koncetracji roztworu kwasu siarkowego.
27. Aparaty do odwadniania soli glauberskiej i otrzymywania siarczanu sodu,
28. Aparaty do mycia koksu.
29. Aparaty farbiarskie, we włókiennictwie
30. Aparaty gazowe do prasowania, we włókiennictwie.
31. Aparaty miernicze do kotłów i pras.
32. Aparaty do wyświetlania beczek, w browarnictwie
33. Betoniarki.
34. Bębny i kalibry sortownicze.
35. Bębny w przemyśle garbarskim.
36. Bębny rozdzielcze z napędem pasowym, do kamieni.
37. Chłodnice dla kwasów i gazów żrących żeliwne, ołowiane, kamionkowe.
38. Deflegmatory, w rafineriach olejów i tłuszczów.
39. Desintegratory.
40. Desintegratory do mycia gazów na mokro, w gazowniach.
41. Dźwigi budowlane i montażowe (przenośne lub przewoźne).
42. Eletkrofiltry Cotrella w hutnictwie cynku.
43. Elektroobrabiarki ręczne, jak to: elektrowiertarki, elektroszlifierki, elektropiły, elektromłotki i t. d. do węgla, drzewa, metali itp.
44. Filtry wszelkie (ssące, azbestowe, do kurzu itd.).
45. Folusze we włókiennictwie.
46. Froterki elektryczne.
47. Grzejniki elektryczne i piecyki, przenośne.
48. Kadzie z rurami i mieszadłami mechanicznymi do rozpuszczania garbnika.
49. Kołowrotki linowe i łańcuchowe elektryczne, powietrzne i ręczne pod ziemią.
50. Kopiarki filmów.
51. Korkownice.
52. Kotły krackowe w rafineriach nafty.
53. Krystalizatory żelazne i drewniane wyłożone ołowiem.
54. Kufy farbiarskie, kadzie do karbonozowania, „Jigery", we włókiennictwie.
55. Kuźnie polowe.
56. Łamacze węgla i koksu.
57. Maszyny żniwne: kosiarki, żniwiarki, wiązałki oraz kopaczki do ziemniaków.
58. Maszynki do czyszczenia rur i kotłów.
59. Maszynki do wiązania worków.
60. Maszynki do wyciągania korków.
61. Maszynki do zapalania ładunków wybuchowych w górnictwie.
62. Maszyny do cięcia gazami.
63. Maszyny do czyszczenia białych blach.
64. Maszyny do mycia butelek i do mycia antałków.
65. Maszyny do piłowania drzewa przewoźne, z napędem mechanicznym.

66. Maszyny do odlewów natryskowych lub prasowanych.
67. Maszyny do składania, linotypy i monotypy.
68. Maszyny do terkretowania.
69. Maszyny do trzepania dywanów, elektryczne.
70. Maszyny do wywoływania taśmy filmowej z przynależnymi częściami i instalacją.
71. Maszyny odlewnicze pneumatyczne i elektryczne: do formowania, wytrząsania, przesiewania itd.
72. Maszyny podsadzkowe, w kopalnictwie.
73. Maszyny specjalne do lutowania
74. Młynki do mielenia ołowiu.
75. Młyny do mielenia soli.
76. Młyny do pirytów w przemyśle papierniczym.
77. Młyny kulowe do przemiału soli lub innych materiałów żrących.
78. Młyny odśrodkowe.
79. Montejuse do kwasów.
80. Motocykle.
81. Nitownice pneumatyczne, elektryczne i mechaniczne.
82. Obrabiarki precyzyjne do metali.
83. Odkurzacze elektryczne.
84. Opory elektryczne.
85. Opryskiwacze.
86. Piaskownice.
87. Piece do topienia i rafinerii ołowiu i metali.
88. Piece do wypalania tarcz szlifierskich przy białym żarze.
89. Piece elektryczne laboratoryjne.
90. Piece o temperaturze powyżej 1200°.
91. Piece przenośne.
92. Piecyki do ogrzewania wagonów do piwa.
93. Płuczniki benzolu i naftalenu.
94. Płuczniki (skrubery) do absorbcji gazów żrących.
95. Pneumatyczne młotki, nitownice, wiertarki itd.
96. Podgrzewacze elektryczne nitów.
97. Podnośniki do naftalenu i siarczanu amonu, do pirytów.
98. Pompy do kwasów, ługów i cieczy żrących.
99. Pompy do płynów gorących.
100. Pompy do szlaki (piaskowe) do odpopielania urządzeń kotłowych.
101. Pompy kopalniane szybowe.
102. Pompy przenośne i przewoźne.
103. Pompy studzienne, odśrodkowe.
104. Pompy ściekowe do wykopów, do szlamu i mułu.
105. Przegrzewacze gazów.
106. Przesiewacze i sita mechaniczne.
107. Przewijaczki filmów z przynależnymi częściami i instalacją.
108. Przyczepki do samochodów ciężarowych.
109. Reflektory świetlne do atelier z przynależnymi częściami.
110. Retorty żelazne, żeliwne, w przemyśle chemicznym.
111. Rowery osobowe i towarowe.
112. Rozlewaczki butelkowe.
113. Ruszty i sita sortownicze żelazne i metalowe.
114. Samochody ciężarowe.
115. Samochody osobowe.
116. Spawarki elektryczne przewoźne i przenośne.
117. Sikawki strażackie motorowe, przenośne.
118. Silniki elektryczne pracujące w działach o zawartości w powietrzu wilgoci, kwasów żrących lub pyłów.
119. Silniki pneumatyczne do rynien, w kopalnictwie.
120. Silniki spalinowe szybkobieżne (powyżej 600 obrotów na minutę) do 10 KM i przenośne.
121. Sprężarki powietrza przewoźne i ręczne.
122. Stoły dźwiękowe montażowe z przynależnymi częściami i instalacją (do montowania filmów dźwiękowych).
123. Stoły montażowe do montowania filmów (niemych) z przynależnymi częściami i instalacją.
124. Stoły trickowe do zdjęć filmowych rysowanych, napisów i tricków filmowych z przynależnymi częściami i instalacją.
125. Traktory.
126. Urządzenia akustyczne, w kinematografice.
127. Urządzenia do badania wytrzymałości brykietów.
128. Urządzenia do badania wytrzymałości opon samochodowych.
129. Wagi stołowe i dziesiętne z odważnikami.
130. Wentylatory gazowe i pracujące powietrzem z zawartością par kwasów lub pyłów żrących.
131. Wiertarki elektryczne szybkoobrotowe.
132. Windy rabunkowe, w górnictwie.
133. Wirówki do kwasów i ługów.
134. Wózki akumulatorowe.
135. Wózki silnikowe.
136. Wrębówki elektryczne i powietrzne.
137. Wytwórnice acetylenowe i wodorowe, przewoźne.
138. Wywroty obrotowe, w kopalnictwie i hutnictwie.
139. Zamykarki puszek blaszanych.

B. Narzędzia, przyrządy, przybory, instrumenty, części maszyn.

1. Armatura elektryczna oświetleniowa i energetyczna: gniazda wtykowe, kontakty, wyłączniki i przełączniki.
2. Armatura wszelka do kotłów, palenisk, przewodów rurowych.
3. Formy do wyrobu czekolady i do marmeladek.
4. Gaśnice.
5. Imadła.
6. Instrumenty i przyrządy pomiarowe: szablony, toromierze, głębokomierze, kreślarki, termometry, liczniki: urządzeń wodnych, parowych, gazowych i elektrycznych itd., cyrkle, libelle, śruby, mikrometry, calówki, kompasy, kątowniki, pirometry, ciągomierze, pulsometry, czujniki, domiary stołowe, gwintomierze, kątomierze precyzyjne i uniwersalne, miary zwijane elastyczne, sprawdziany, szubiery, tachometry, aerometry, cukromierze, hydrometry itp.
7 Lampy i latarki ręczne, również i górnicze: karbidowe, elektryczne, pneumoelektrycz-

ne, gazowe, benzynowe, spirytusowe i naftowe.
8. Lampy i latarnie sygnałowe.
9. Matryce i proformy aluminiowe.
10. Modele drewniane, z żelaza i innych metali.
11. Narzędzia maszynowe jako to: frezy, gwintowniki, narzynki i oprawki do nich, noże do tokarek, matryce, stemple i sztance, piły taśmowe i tarczowe, przecinaki, przebijaki, rozwiertaki itp.
12. Narzędzia ręczne jako to: noże zwykłe i talerzowe, siekiery, ośniki, dłuta, strugi, piły, świdry, młoty i młotki metalowe i kauczukowe, kielnie, pilniki, gwintowniki, żłobiarki, kleszcze , narzynki i oprawki do nich, obcinarki do rur, dziurniki, nożyce, wygładniki, łomy, haki, obcęgi wszelkie, piły do drzewa, pazury do wyciągania gwoździ, grace do wapna, alfabety, cykliny stolarskie, heble, kleszcze kowalskie, klucze francuskie, szwedzkie itp., kolby i lampy do lutowania, przecinaki, przebijaki, rozwiertaki, stemple, szpachle malarskie, ściągacze, śrubokręty, wiertła, wybijaki do nitów, żabki, numeratory, skrobaki, rębacze plombownice itd.
13. Narzędzia i przybory odlewnicze: łyżki, tygle, łopatki i łopaty formierskie, widły formierskie, formy, narzędzia do obsługi pieców: haki, skrobaki, zgrzebła, przebijaki, kielnie, czerpaki lejnicze, wlewnice, przechylniki wlewnic, kokile, skrzynie ramy formierskie, płyty odlewnicze itp.
14. Narzędzia do prac ziemnych i brukarskich: łopaty, szufle, rydle, szpadle, widły, grabie, ubijaki, kilofy, oskardy, grabie do betonu, ubijaczki itp.
15. Narzędzia wiertnicze: świdry, koronki, dłuta, flaszki do obciążników, klucze żerdziowe i fajkowe do rur pompowych, kluki, korony instrumentacyjne, kozy do rur, nożyce wiertnicze, odciski, pasterki, pętaczki do rur pompowych, rozszerzacze, świdry wiertnicze do wierceń systemów: kanadyjskiego, peńsylwańskiego, rotary, werble, widełki liściaste, łyżki do czerpania mułu z otworów wiertniczych itp.
16. Narzędzia do uprawy roli: pługi jednoskibowe, pogłębiacze, radła drewniane, brony, znaczniki itp.
17. Narzędzia rzemieślnicze: kowalskie, ciesielskie, stolarskie, rymarskie itp. używane w gospodarstwach rolnych.
18. Narzędzia i sprzęty ogrodnicze, jak: pielniki, spryskiwacze, rozpylacze, skrzynie inspektowe, grace, piłki, sekatory itp.
19. Narzędzia leśne, jak: lancety, numeratory, cechy, siekiery itp.
20. Narzędzia i sprzęty pszczelarskie.
21. Narzędzia używane przy grzaniu asfaltu.
22. Narzędzia rymarskie, futrzarskie i stosowane w garbarstwie.
23. Numeratory do maszyn biletowych i inne mechaniczne.
24. Odwadniacze do rur dla powietrza sprężonego.
25. Okulary do aparatów Covpera.
26. Obicia do zgrzeblarek.
27. Palniki gazowe przy kotłach parowych i destylacyjnych do pieców hutniczych.
28. Pistolety do lakierowania natryskowego.
29. Pompki blaszane dla olejów.
30. Przybory drukarskie: klisze, końcówki, kliny wyzwalające do kaszt, odlewy drukarskie, linie, czcionki drukarskie metalowe i drewniane, wszelkich rodzajów linie mosiężne, ornamenty mosiężne i z metalu czcionkowego, matryce do maszyn do składania (do linotypów itp.), koryta metalowe rotograwiura), kuwety porcelanowe, metalowe, krzemiankowe — dla chemigrafii — rakle do maszyn drukarskich, szablony do drukarń itp.
31. Przybory laboratoryjne metalowe.
32. Przybory tkackie: karty papierowe do krosien, karty do żakardów, cewki: papierowe, drewniane, metalowe, czółenka tkackie, gary do przędzy fibrowe i blaszane.
33. Przyrządy dla ochrony przeciwgazowej.
34. Płyty wolantowe (gremple).
35. Przyrządy do pakowania (do ściągania bednarki).
36. Przyrządy ratownicze dla straży pożarnych: hydranty, drabiny, bosaki, haki, topory itp.
37. Przyrządy wszelkiego rodzaju osłony i zabezpieczenia wprowadzone w celu zapewnienia bezpieczeństwa przy pracy.
38. Rozpylacze (pulweryzatory) dla kwasów, ołowiane i inne.
39. Sita włosiane i metalowe zwyczajne.
40. Słupołazy.
41. Sprzęt do lutowania.
42. Szczotki metalowe.
43. Taśmy zgrzebne (gremple).
44. Uchwyty do tokarek, wiertarek itp.
45. Walce do wyrobu cukierków.
46. Zegary sprężynowe w halach fabrycznych.

C. Urządzenia:

1. Balony do wody sodowej.
2. Bańki na oliwę.
3. Beczki transportowe, żelazne i blaszane
4. Beczki z mieszadłem blaszane.
5. Bębny z kablem gumowym do reflektorów.
6. Czerpaki żelazne, emaliowane, z blachy cynkowej i aluminiowej.
7. Drabiny szybowe.
8. Drezyny do transportu drzewa i materiałów.
9. Garnki do odwęglania.
10. Garnki emaliowane.
11. Głośniki.
12. Instalacje akumulatorowe.
13. Instalacje ogrzewcze w wagonach do przewozu piasku.
14. Kable do lamp ręcznych i maszyn spawalniczych.
15. Kable przełącznikowe dla kompresorów.
16. Kadzie do surówki płynnej i płynnej stali.
17. Kierowniki szybowe i linowe, drewniane.
18. Kominki odciągające przy młynkach soli.
19. Kominki przy urządzeniach do odbioru gazu.
20. Konewki.
21. Kontrola cieplna kotłowni.
22. Kontrola świetlna fabrykacji.
23. Koryta wsadowe do stalowni.

24. Kosze dla węgla i smoły.
25. Kosze do blach do trawienia.
26. Kosze i piece paleniskowe używane w budownictwie.
27. Kosze żelazne do balonów szklanych.
28. Kotły: do gotowania i grzania smoły i asfaltu (podgrzewacze), do malakserów, pieców do ocynkowania i ocynowania, kociołki do topienia kopali, żelazne do gotowania bezpośrednio na ogniu.
29. Kubły ocynkowane i emaliowane.
30. Kadzie drewniane i metalowe, zarówno wyłożone ołowiem, jak i niewyłożone z mieszadłami lub bez mieszadeł, do produkcji barwników syntetycznych.
31. Lodówki.
32. Lutnie blaszane i inne.
33. Materiały pisemne, numeratory i datowniki, cyrkle, dziurkacze, wagi redukcyjne do papieru.
34. Metal czcionkowy przy wszystkich typach maszyn do składania.
35. Miski emaliowane używane w przemyśle spożywczym.
36. Misy blaszane używane w piekarniach.
37. Misy wież i komór ołowianych.
38. Naczynia do transportu płynnego powietrza.
39. Naczynia na karbid.
40. Naczynia transportowe dla materiałów wybuchowych wewnątrz fabryk (konwie, wiadra).
41. Naczynia z blachy stalowej, pokrytej ołowiem, ocynkowanej, z metali kwasoodpornych itp.
42. Nucze drewniane lub metalowe względnie wykładane ołowiem, do produkcji barwników syntetycznych.
43. Naczynia i narzędzia mleczarskie np. konwie, bańki, formy do serów itp.
44. Obciągaczki do wód gazowych.
45. Obciągaczki piwne.
46. Obręcze przeznaczone do ręcznej konfekcji opon.
47. Ogniska kowalskie.
48. Okapy drewniane, żelazne i z blachy ocynkowanej.
49. Okładziny komór ołowianych.
50. Oliwiarki.
51. Paleniska kotłowe.
52. Pasy stalowe do transportu cukru.
53. Płyty żelażne dla stołów rozdzielczych węgla i smoły.
54. Płyty żeliwne dla podłogi do wozu gaśnicowego w koksowniach i przed piecami.
55. Pokrycia do stołów laboratoryjnych: ołów, cyna.
56. Polewaczki blaszane.
57. Przewody rurowe i rurociągi do ługów, kwasów i płynów żrących.
58. Pudła do wózków koksowych.
59. Rdzenie aluminiowe i żelazne do dętek samochodowych i rowerowych.
60. Rozdzielniki gazu w amoniakalni.
61. Rury do zraszania wodą robót górniczych i podsadzkowe.
62. Rynny do ługów, kwasów i płynów żrących.
63. Sita wodne, nurniki.
64. Skrzynie do fabrykacji lodu.
65. Sprzęt kuchenny (naczynia i przyrządy).
66. Stemple żelazne dla obudowy wyrobisk kopalnianych.
67. Stojaki do balotów z kordem.
68. Sygnalizacja szybowa i dołowa elektryczna.
69. Sygnalizacja szybowa ręczna.
70. Szpryce do mycia antałków i butelek.
71. Tablice ostrzegawcze mechaniczne.
72. Tacki emaliowane i aluminiowe.
73. Taczki żelazne.
74. Telefony pod ziemią.
75. Tory lekkie z podkładami używane na budowach.
76. Wagonetki na odpadki chemikalii.
77. Wagoniki drewniane do przewożenia kamienia.
78. Wagoniki wywrotowe.
79. Wanny do niklowania.
80. Wanny do rozpuszczania żelaza.
81. Wanny metalowe i drewniane do płóczek węglowych i rudzianych.
82. Warsztaty przenośne ślusarskie.
83. Wiadra emaliowane i cynkowane.
84. Wózki do koksu.
85. Wózki do suszarni.
86. Wózki elektrycznych kolejek linowych.
87. Wózki na gorące bloki i gorący żużel.
88. Wózki ogniotrwałe do pieców emalierni.
89. Wózki platformowe.
90. Wózki rusztowe dla maszyn Dwigth Lioyd.
91. Wózki wywrotowe.
92. Wywrotki do robót ziemnych.
93. Zawiesia do lin.
94. Zbiorniki i kadzie na kwasy, ługi i ciecze żrące, żelazne i metalowe.
95. Żerdzie wiertnicze z łącznikami.
96. Żyrandole i żarówki.

D. Różne oraz niemetalowe:

1. Aparaty i przyrządy dla ochrony przeciwgazowej.
2. Aparaty i przyrządy oddechowe ratunkowe wszelkich typów.
3. Balie.
4. Balony szklane.
5. Balony i skrzynie do osadzania pyłu cynkowego.
6. Baraki drewniane.
7. Beczki drewniane wszelkie.
8. Bielizna stołowa, pościelowa i kuchenna, restauracyjna i hotelowa.
9. Budki budowlane.
10. Butelki.
11. Cebry.
12. Chodniki, dywaniki, dywany itp. w restauracjach, hotelach i sklepach.
13. Cholewy skórzane do zgrzeblarek.
14. Czapy dla spawaczy.
15. Dachy papowe.
16. Dachy z blachy falistej nad paleniskami w rafineriach nafty.
17. Drabiny drewniane.
18. Drewniane nadstawki kotłów do gotowania mydła.
19. Drzewo na okłady walców i nożowisk halendrowych.
20. Ekrany z przynależnymi częściami.
21. Fartuchy gumowe.

22. Fartuchy, płaszcze.
23. Fartuchy skórzane dla robotników.
24. Filce wszelkie.
25. Filmy (negatywy, kopie, materiał reklamowy t. j. fotosy, plakaty, diafolie, ulotki, broszury itp.).
26. Formy i głowy kapeluszowe drewniane
27. Gaza jedwabna młyńska.
28. Hełmy skórzane i z innych odpornych materiałów.
29. Izolacje kotłów, pieców, kadzi i rurociągów.
30. Kadzie do wypłukiwania chmielu.
31. Kadzie i koryta drewniane.
32. Kamienie litograficzne.
33. Kloce do prasowania odzieży.
34. Kosze trzcinowe, wiklinowe i skórzane do wełny, przędzy, węgla itp.
35. Kotły do topienia i rafinerii ołowiu.
36. Kadzie drewniane z mieszadłami drewnianymi lub bez.
37. Krążki szlifierskie filcowe.
38. Liny i linki: manilla, konopne, bawełniane, skórzane, gumowe, wielbłądzie.
39. Lejki szklane.
40. Listwy drewniane do elektrod.
41. Markizy nad oknami wystawowymi.
42. Maski gazowe i do pyłów.
43. Materiały do wypełniania filtrów („Zealit").
44. Materiały pisemne: stemple kauczukowe, skoroszyty, teczki i teki skórzane, walizy wojażerskie.
45. Mieszadła drewniane.
46. Mundury, płaszcze i futra dla służby pojazdowej i dla straży pożarnej.
47. Naczynia drewniane, kamionkowe, fajansowe, porcelanowe, szklane.
48. Nosze do cegły.
49. Nucze drewniane do produkcji barwników syntetycznych.
50. Odzież ochronna dla robotników.
51. Ogrodzenia z drzewa.
52. Okapy drewniane.
53. Okłady papierowe walców kalandra.
54. Okłady walców gumowe, papierowe, azbestowe itp.
55. Okulary i maski ochronne warsztatowe dla spawaczy, szlifierzy, giserów itp.
56. Parniki drewniane do parzenia kloców.
57. Paski skórzane rozdzielcze do zgrzeblarek.
58. Paski ze skóry i z korka prasowanego do obciągania rolek.
59. Pasy napędowe i transportowe: manilla, konopne, bawełniane, wielbłądzie, skórzane, Balata, gumowe.
60. Pendzle.
61. Plandeki.
62. Płótna filtracyjne.
63. Płyty drewniane do przenoszenia surowców i wyrobów.
64. Płyty gumowe do drukarek, satyniarek.
65. Płyty koszykowe i drewniane do aparatów farbiarskich.
66. Podesty drewniane.
67. Podłogi drewniane.
68. Poduszki, podkłady i płótna do prasowania.
69. Pomosty drewniane.
70. Portiery i kurtyny.
71. Postumenty szklane i drewniane na wystawach.
72. Powijaki (lapping) do drukarek.
73. Półki.
74. Preszpany i brandpapy do pras.
75. Przedmioty azbestowe, gumowe, kauczukowe itp. (płyty, bufory, węże, sznury, taśmy, opony, koła itp., rękawice, buty, ubrania itp.).
76. Przedmioty do ubierania wystaw, firanek i story.
77. Przedmioty pomocy sanitarnej.
78. Przezrocza.
79. Przyrządy dla Stacji Ratunkowych w górnictwie.
80. Przyrządy drewniane używane jako pomocnicze przy produkcji w postaci stojaków, nawijaczy, prycz, stołków, ram itd. używanych przy łuszczarkach, nożycach, prasach, czyszczarkach, obrzynaczkach, w sortowniach, magazynach itp.
81. Przyrządy i sprzęt laboratoryjny szklany, porcelanowy i drewniany.
82. Przyrządy ratunkowe.
83. Przystanie ładunkowe z drzewa.
84. Regały do gumy (książki konfekcyjne).
85. Regały do przechowywania wódek i win.
86. Regały do suszenia (drabinek).
87. Rusztowania wszelkiego rodzaju drewniane.
88. Rynny drewniane.
89. Sanie do transportu drzewa
90. Skórki cielęce do maszyn przędzalniczych.
91. Skóry egalizowane.
92. Skrzynie drewniane transportowe do wind.
93. Skrzynie do lasowania wapna.
94. Sprzęty i narzędzia do rybołówstwa: np. sieci, kosze, beczki, łodzie itp.
95. Skrzynie transportowe drewniane.
96. Skrzynie do flaszek i syfonów.
97. Skrzynki murarskie.
98. Sprzęt stołowy (naczynia fajansowe, porcelanowe, karafki, wazony, popielniczki itd.).
99. Sprzęt sypialniany w hotelach (materace, sienniki, pledy, kołdry itp.).
100. Stoły do magazynowania wódek i win.
101. Stoły robocze i laboratoryjne drewniane.
102. Stoły strycharskie.
103. Sukna gumowe do maszyn przędzalniczych.
104. Sukna techniczne, filce, plusze, węże pluszowe.
105. Stoły i krzesła ogrodowe drewniane.
106. Syfony.
107. Szalówki do betonu.
108. Szkło ochronne dla olejarek, wodowskazów, wzierników itp.
109. Szpagaty, sznurki i taśmy wrzecionowe do maszyn przędzalniczych.
110. Szyby do postumentów w oknach wystawowych.
111. Szyby szklane do fotomontażu.
112. Szczeliwo azbestowe, gumowe, tekturowe, klingeryt itp.
113. Tkaniny techniczne do filcarek kapeluszowych.
114. Szczotki wszelkie: do zamiatania, używane przy prasowaniu, do ubrań itp.
115. Taczki drewniane.
116. Tkaniny filtracyjne.
117. Torby narzędziowe.
118. Trójkąty i czworonogi szybowe, drewniane.

119. Ubrania ochronne.
120. Ubrania szybowe.
121. Ubrania służbowe służby rolnej.
122. Uprząż.
123. Urządzenia ambulatorium.
124. Urządzenia reklamowe (instalacje neonowe i inne reklamy świetlne).
125. Wałki drewniane, używane przy kalandrach i stołach konfekcyjnych.
126. Wanny drewniane.
127. Węże włókienne, gumowe i kombinowane dla wody, powietrza i gazów z armaturą lub bez.
128. Wiadra drewniane.
129. Wieże wiertnicze drewniane wraz z jatą maszynową.
130. Worki filtracyjne.
131. Wózki drewniane.
132. Wózki ręczne do przewożenia skór.
133. Wycieraczki i szczotki.
134. Wyprawa pieców do hartowania.
135. Zbiorniki do kwasów i oleju drewniane.

(Dokończenie orzecznictwa ze str. 2-ej)

chodowych. Natomiast hurt na kredyt ujęty został w księgę sprzedaży.

W odwołaniu skarżący w związku z wysuniętym w orzeczeniu władzy wymiarowej powodem dyskwalifikacji ksiąg, a mianowicie brakiem rachunków na hurtową sprzedaż towarów kupcom i przemysłowcom przyznał, iż posiada odpisy rachunków tylko częściowo w ilości 397 sztuk, zaś księgowanie sprzedaży kupcom odbywało się na podstawie specjalnej księgi sprzedaży, uwidaczniającej dokładnie imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania odbiorcy.

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż tego rodzaju udokumentowanie transakcji hurtowych i to w znacznej mierze transakcji kredytowych nie jest zgodne z postanowieniami p. 4 § 2 opartego na delegacji ustawowej rozporządzenia Ministra Skarbu poz. 412/32 Dz. Ust., wedle którego zapisy do ksiąg winny być udokumentowane dowodami zewnętrznymi jak korespondencją, rachunkami, umowami, kartami przewozowymi i t. p.

Przewidziane w powyższym postanowieniu **wyjątki od ogólnej zasady odnoszą się do gotówkowej sprzedaży,** nie mogą zatem być stosowane w rozpoznawanej sprawie, w której chodzi właśnie o dowody na sprzedaże kredytowane.

O ile skarżący powołuje się na istniejące w przedsiębiorstwie 397 sztuk odpisów rachunków, to stwierdzić należy, iż powołane rachunki dokumentowały tylko sprzedaż na kwotę 9737 zł 60 gr przy ogólnej kwocie sprzedaży 148.921 zł 78 gr, oraz drobnej sprzedaży konsumentom w kwocie 699 zł 20 gr.

Natomiast księga sprzedaży, którą również skarżący wymienia jako dowód księgowania, w żadnym wypadku nie może być uważana jako dowód zewnętrzny w rozumieniu cytowanego postanowienia p. 4 § 2 roporządzenia Ministra Skarbu. Gdy omawiany powód uzasadniał w zupełności dyskwalifikację ksiąg handlowych skarżącej, uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny za zbędne rozpatrywanie dalszych zarzutów skargi wadliwości postępowania w związku z ustaleniami władzy co do drugiego powodu dyskwalifikacji ksiąg.

Z powyższych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

BIBLJOGRAFJA

„RUCH PRAWNICZY, EKONOMICZNY I SOCJOLOGICZNY".

Wyszedł z druku I zeszyt „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego" za rok 1939. Na treść zeszytu składają się: Ankieta na temat reformy ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. — Artykuły: Prof. J. Sułkowski: W sprawie wykładni oraz zasięgu mocy obowiązującej art. 196 kod. ubezp. społ.; Prof. St. Błachowski: O psychologji zeznawania dzieci o przestępstwach przeciw obyczajności; Prof. H. Gliwic: Specjalizacja a autarkja; Doc. A. Wakar: Zakres teorji handlu zagranicznego; Doc. St. Rychliński: Warstwy społeczne. — Przegląd piśmiennictwa: 54 recenzyj i sprawozdań krytycznych z zakresu prawa, ekonomji, nauk handlowych i socjologji oraz bogata bibljografja literatury polskiej i obcej. — Zobowiązania międzynarodowe Polski. — Sądownictwo: Przegląd orzecznictwa karnego i cywilnego Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego dla wszystkich ziem polskich, orzecznictwo Najwyższego Sądu Wojskowego. — Kronika gospodarcza i socjalna.

PRENUMERATA „Buchaltera Polskiego" wynosi z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domów w Warszawie kwartalnie zł 4.50, półrocznie zł 8.20, rocznie zł 16. Członkowie Polskiego Zw. Buchalterów-Rzeczoznawców, Buch.-Bilansistów i Ich Pomocników otrzymują pismo bezpłatnie.

CENA OGŁOSZEŃ: połowa strony tytułowej zł 300.—

	przed tekstem	za tekstem	w treści redakcyjnej
cała strona	zł 280.—	zł 200.—	zł 350.—
½	„ 150.—	„ 110.—	„ 180.—
¼	„ 80.—	„ 80.—	„ 100.—
⅛	„ 45.—	„ 35.—	„ 60.—

WPŁATY dla „Buchaltera Polskiego" należy uskuteczniać na konto w P. K. O. Nr 18686 — Polski Związek Buchalterów-Rzeczoznawców, Buchalterów-Bilansistów i Ich Pomocników — Warszawa.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa I, Nowogrodzka 20, tel. 8-41-05.

Redaktor i wydawca: *ANTONI JULJAN SZYLLER.*

Druk B-ci Drapczyńskich. Warszawa, Piusa 15.